

Huvudman

UBIM

styrelsen@urfjall.se

Beslut

Datum 2026-05-07

Dnr SI 2026:475

Sida **1 (8)**

Ärendet

Tillsyn av grundskolan Urfjälls Montessoriskola i Upplands-Bro kommun.

Beslut

Föreläggande

Skolinspektionen förelägger med stöd av 26 kap. 10 § skollagen (2010:800) UBIM att senast den **4 september 2026** ha vidtagit nedan angivna åtgärder avseende brister rörande undervisning på entreprenad. De vidtagna åtgärderna ska senast samma dag skriftligen redovisas till Skolinspektionen.

Om UBIM inte följer detta föreläggande kan mer ingripande sanktioner komma att aktualiseras.

Beslutet om föreläggande gäller omedelbart enligt 26 kap. 10 § tredje stycket skollagen. Beslutet om föreläggande får enligt 28 kap. 2 och 18 §§ skollagen inte överklagas.

UBIM ska vidta följande åtgärder

Undervisning på entreprenad

1. Upphör med att överlämna uppgifter hänförliga till undervisning i ämnet musik på entreprenad (23 kap. 2 och 12 §, 14 - 17 §§ skollagen).

Anmärkning

Skolinspektionen tilldelar med stöd av 26 kap. 11 § skollagen (2010:800) UBIM en anmärkning avseende brister rörande beslut om åtgärdsprogram. UBIM ska senast den **4 september 2026** vidta de åtgärder som huvudmannen bedömer är nödvändiga för att avhjälpa påtalad brist. De vidtagna åtgärderna ska senast samma dag skriftligen redovisas för Skolinspektionen.

Beslutet om anmärkning får enligt 28 kap. 2 och 18 §§ skollagen inte överklagas.

Områden utan konstaterade brister

Skolinspektionen avslutar ärendet i de delar det avser garantin för tidiga stödinsatser, extra anpassningar och garanterad undervisningstid.

Redovisning av åtgärder

Redovisningen av de vidtagna åtgärderna skickas via e-post till skolinspektionen.stockholm.se, eller per post till Skolinspektionen, Box 23069, 104 35 Stockholm. Hänvisa till Skolinspektionens diarienummer för ärendet (dnr SI 2026:475) i de handlingar som sänds in.

Om ärendet

Skolinspektionen har under våren 2026 inlett en tillsyn av Urfjälls Montessoriskola, fristående grundskola i Upplands-Bro kommun. Utbildningen vid skolan omfattar förskoleklass och årskurs 1-3. Skolan har läsåret 2025/2026 cirka 70 elever.

I tillsynen har Skolinspektionen kontrollerat om verksamheten vid Urfjälls Montessoriskola följer gällande bestämmelser om garantin för tidiga stödinsatser, extra anpassningar och särskilt stöd, garanterad undervisningstid samt undervisning på entreprenad.

Tillsynen har genomförts genom intervjuer med elever, lärare, personal i elevhälsan och rektorn samt lektionsobservationer den 17 och 19 februari 2026. Som en del av tillsynen har även dokumentation granskats, bland annat timplan, klasscheman, utredningar om särskilt stöd och åtgärdsprogram samt avtal gällande undervisande lärare. Huvudmannen har getts tillfälle att yttra sig över allt material av betydelse för beslutet.

Motivering av beslutet

Huvudmannen ansvarar för att utbildningen genomförs i enlighet med bestämmelserna i skollagen, föreskrifter som har meddelats med stöd av skollagen och de bestämmelser för utbildningen som kan finnas i andra författningar (2 kap. 8 § skollagen). Vidare ska huvudmannen se till att nödvändiga åtgärder vidtas om det framkommer att det finns brister i verksamheten (4 kap. 7 § skollagen).

Föreläggande

Undervisning på entreprenad

Omständigheter som ligger till grund för bedömningen

Av dokumentation och intervju med rektorn framgår att Urfjälls Montessoriskola hyr in en lärare från Opus Norden AB i ämnet musik. Opus Norden AB är en fristående musikskola i Upplands-Bro. Läraren som undervisar i musik är således inte anställd inom huvudmannens organisation.

Enligt avtalet mellan huvudmannen och musikskolan ska läraren arbeta 14 procent av en heltid på Urfjälls Montessoriskola och undervisa skolans elever på onsdagar.

Rättslig reglering

Med entreprenad avses i skollagen att en huvudman sluter avtal med någon annan om att denne ska utföra uppgifter inom utbildning eller annan verksamhet som huvudmannen ansvarar för enligt skollagen. Ett avtal om entreprenad får endast slutas under de förutsättningar som anges i 23 kap. skollagen (23 kap. 2 § skollagen).

I grundskolan får under vissa förutsättningar uppgifter som är hänförliga till undervisning överlämnas på entreprenad om de avser lovskola, modersmålsundervisning, studiehandledning på modersmålet, undervisning i teckenspråk eller samiska eller integrerad samisk undervisning, samt uppgifter som avser fjärrundervisning och distansundervisning (23 kap. 12 §, 14-17 §§ skollagen).

Skolinspektionens bedömning

Skolinspektionen bedömer att det finns brister inom området undervisning på entreprenad. Av utredningen framgår att huvudmannen hyr en lärare för undervisningen i musik och att läraren inte är anställd av huvudmannen utan av ett annat bolag. Av skollagen framgår att om en huvudman ger någon annan i uppdrag att utföra uppgifter inom utbildningen så genomförs denna utbildning på entreprenad. Undervisning i grundskolan får inte bedrivas på entreprenad, med undantag för uppgifter som avser undervisning i lovskola, bedömning av nyanlända elevers kunskaper, modersmålsundervisning eller studiehandledning på modersmålet. I aktuellt ärendet utförs undervisningen i ämnet musik på entreprenad och omfattas inte av något av de undantag för undervisning på entreprenad som finns för grundskolan. Att undervisningen i musik utförs på entreprenad är därmed en brist.

Val av ingripande

Skolinspektionen får förelägga en huvudman som står under dess tillsyn att fullgöra sina skyldigheter, om verksamheten inte uppfyller de krav som följer av de föreskrifter som gäller för verksamheten (26 kap. 10 § skollagen).

Huvudmannens verksamhet vid Urfjälls Montessoriskola uppfyller inte författningarnas krav vad gäller lärare. Det finns därför skäl att förelägga UBIM att fullgöra sina skyldigheter och vidta åtgärder för att avhjälpa bristerna.

Anmärkning

Särskilt stöd

Omständigheter som ligger till grund för bedömningen

Enligt lärare, elevhälsa och rektorn görs en anmälan om behov av särskilt stöd till elevhälsan om det finns kvarstående svårigheter efter att eleven fått extra anpassningar. Representanten för elevhälsan och rektorn uppger att rektorn tar del av anmälningar om behov av särskilt stöd i samband med möten med specialpedagogen och mentorer som hålls veckovis.

Vidare framgår att elever som anmälts utreds och att elevhälsan är delaktig vad gäller att utreda elevers stödbehov. En utredning kan resultera i att eleven ges särskilt stöd och att ett åtgärdsprogram utarbetas. Om eleven inte bedöms vara i behov av särskilt stöd fattas ett beslut om att inte utarbeta åtgärdsprogram.

Av de åtgärdsprogram som Skolinspektionen har tagit del av framgår elevens behov av särskilt stöd och hur det ska tillgodoses. Vidare innehåller granskade åtgärdsprogram angivet datum för uppföljning och utvärdering och vem som är ansvarig för dessa samt en överklagandehänvisning.

I intervju uppger rektorn att vårdnadshavare inte tar del av elevens fullständiga åtgärdsprogram i samband med att de delges beslutet. Vårdnadshavare delges i stället ett förkortat beslut. Av beslutet som vårdnadshavare får ta del av framgår att åtgärdsprogrammet är en separat handling. I beslutet beskrivs inte elevens behov av särskilt stöd eller vilka åtgärder som ska vidtas. Det anges inte heller vem som är ansvarig för uppföljning och utvärdering av åtgärdena.

Rättslig reglering

Om det kan befaras att en elev inte kommer att uppfylla de betygskriterier som minst ska uppfyllas, trots att stöd har getts i form av extra anpassningar inom ramen för den ordinarie undervisningen enligt 5 §, ska detta anmälas till rektorn. Detsamma gäller om det finns särskilda skäl att anta att sådana anpassningar inte skulle vara tillräckliga. Rektorn ska se till att elevens behov av särskilt stöd skyndsamt utreds. Behovet av särskilt stöd ska även utredas om eleven uppvisar andra svårigheter i sin skolsituation. Samråd ska ske med elevhälsan, om det inte är uppenbart obehövt. Om en utredning visar att en elev är i behov av särskilt stöd, ska han eller hon ges sådant stöd. (3 kap. 7 § skollagen)

Ett åtgärdsprogram ska utarbetas för en elev som ska ges särskilt stöd. Av programmet ska behovet av särskilt stöd och hur det ska tillgodoses framgå. Av programmet ska det också framgå när åtgärdena ska följas upp och utvärderas och vem som är ansvarig för uppföljningen respektive

utvärderingen. Eleven och elevens vårdnadshavare ska ges möjlighet att delta när ett åtgärdsprogram utarbetas.

Åtgärdsprogrammet beslutas av rektorn. Rektorn får inte överlåta sin beslutanderätt till någon annan om beslutet innebär att särskilt stöd ska ges

1. i en annan elevgrupp eller enskilt enligt 11 §,
2. i form av distansundervisning och annan undervisning enligt 11 a §, eller
3. i form av anpassad studiegång enligt 12 §.

Om en utredning enligt 7 § visar att eleven inte behöver särskilt stöd, ska rektorn eller den som rektorn har överlåtit beslutanderätten till i stället besluta att ett åtgärdsprogram inte ska utarbetas. (3 kap. 9 § skollagen)

En myndighet som meddelar ett beslut i ett ärende ska så snart som möjligt underrätta den som är part om det fullständiga innehållet i beslutet, om det inte är uppenbart obehövt. Om parten får överklaga beslutet ska han eller hon även underrättas om hur det går till. En underrättelse om hur man överklagar ska innehålla information om vilka krav som ställs på överklagandets form och innehåll och vad som gäller i fråga om ingivande och överklagandetid. Myndigheten bestämmer hur underrättelsen ska ske. En underrättelse ska dock alltid vara skriftlig om en part begär det. Underrättelse får ske genom delgivning. (33 § förvaltningslagen [2017:900])

Skolinspektionens bedömning

Inledningsvis konstaterar Skolinspektionen att det inte framkommit annat än att verksamheten uppfyller författningarnas krav när det gäller anmälan och utredning av elevers behov av särskilt stöd.

Skolinspektionen bedömer dock att det finns brister när det gäller åtgärdsprogram. Utredningen visar att åtgärdsprogram utarbetas, men att elevens vårdnadshavare inte får ta del av det faktiska åtgärdsprogrammet. I stället får elev och vårdnadshavare ta del av ett förkortat beslut som inte kan anses vara det åtgärdsprogram som utarbetats för eleven. Enligt förvaltningslagens bestämmelser ska den som är part få ta del av det fullständiga innehållet i beslutet. Att elev och vårdnadshavare inte får ta del av åtgärdsprogrammet är därför en brist. Detta påverkar deras möjlighet att överklaga beslutet.

Avslutningsvis vill Skolinspektionen framhålla att för det fall åtgärderna i åtgärdsprogrammet avser enskild undervisning, placering i särskild undervisningsgrupp eller anpassad studiegång är det rektorn som ska fatta beslut om åtgärdsprogram och beslutanderätten kan inte delegeras till någon annan.

Val av ingripande

Skolinspektionen får i stället för att meddela ett föreläggande tilldela en huvudman som står under dess tillsyn en anmärkning vid mindre allvarliga överträdelser av vad som gäller för verksamheten (26 kap. 11 § skollagen). Huvudmannen är då skyldig att inom viss tid åtgärda de brister som föranlett anmärkningen. UBIM:s verksamhet vid Urfjälls Montessoriskola uppfyller inte författningarnas krav vad gäller beslut om åtgärdsprogram. Utredningen visar att bristen endast avser en del av skolans arbete med att ge elever särskilt stöd. Mot denna bakgrund bedömer Skolinspektionen bristen som mindre allvarlig och finner därför skäl att tilldela UBIM en anmärkning.

Områden utan konstaterade brister

Garantin för tidiga stödinsatser och extra anpassningar

Omständigheter som ligger till grund för bedömningen

Av inkommen dokumentation och intervjuer med lärare, elevhälsa och rektor framgår att lärarna tillsammans med specialpedagogen arbetar med garantin för tidiga stödinsatser i förskoleklass och i årskurs 1–3 och använder det nationella kartläggningsmaterialet och bedömningsstödet. I intervju har lärare, elevhälsa och rektor uppgett att överlämning sker mellan stadier.

I intervju uppger lärare, elevhälsa och rektor att elever som visar tecken på svårigheter ges extra anpassningar. Det kan handla om elever som befaras att inte nå de kriterier för bedömning av kunskaper som ska uppfyllas, eller har andra svårigheter i skolarbetet. Detta framgår även av inkommen dokumentation.

Rättslig reglering

Det ska göras en särskild bedömning av en elevs kunskapsutveckling i förskoleklassen, om det utifrån användning av ett nationellt kartläggningsmaterial finns en indikation på att eleven inte kommer att uppfylla kriterierna för bedömning av kunskaper för årskurs 1 och 3 i svenska, svenska som andraspråk eller matematik.

I lågstadiet i grundskolan ska det göras en särskild bedömning om det utifrån användning av ett nationellt bedömningsstöd eller ett nationellt prov i svenska, svenska som andraspråk eller matematik, finns en indikation på att eleven inte kommer att uppfylla kriterierna för bedömning av kunskaper för årskurs 1 eller 3.

Om det efter en sådan bedömning kan befaras att eleven inte kommer att uppfylla de kriterier för bedömning av kunskaper som gäller för den

aktuella skolformen, ska det skyndsamt planeras sådant stöd som anges i 3 kap. 5 § eller göras en anmälan till rektorn enligt 3 kap. 7 § skollagen. Det behöver inte göras någon särskild bedömning om förutsättningarna i 5 eller 7 § redan är uppfyllda. Det ska i så fall skyndsamt planeras sådant stöd som anges i 5 § eller göras en anmälan till rektorn enligt 7 §. (3 kap. 4 § skollagen)

Ansvarig förskollärare eller lärare ska samråda med personal med specialpedagogisk kompetens vid

1. en särskild bedömning enligt 4 §
2. planering av stöd som anges i 5 § när det i förskoleklassen eller lågstadiet upptäcks att sådant stöd behöver ges i svenska, svenska som andraspråk eller matematik, och
3. uppföljning enligt 4 b §.

Sådant samråd behöver inte genomföras om den ansvariga förskolläraren eller läraren har specialpedagogisk kompetens. (3 kap. 4 a § skollagen)

I slutet av förskoleklassen och i slutet av lågstadiet i grundskolan, anpassade grundskolan, sameskolan och specialskolan, ska det genomföras en uppföljning av sådant stöd som getts enligt 5 § i svenska, svenska som andraspråk och matematik. Resultatet av denna uppföljning ska överföras till den lärare som ska ansvara för eleven i nästa årskurs. (3 kap. 4 b § skollagen)

Om det inom ramen för undervisningen, resultatet på ett nationellt prov eller uppgifter från lärare, övrig skolpersonal, en elev eller en elevs vårdnadshavare eller på annat sätt framkommer att det kan befaras att en elev inte kommer att uppfylla de betygskriterier eller kriterier för bedömning av kunskaper som minst ska uppfyllas, och inte annat följer av 7 §, ska eleven skyndsamt ges stöd i form av extra anpassningar inom ramen för den ordinarie undervisningen. (3 kap. 5 § skollagen)

Skolinspektionens bedömning

Av ovan redovisade omständigheter framkommer inte att UBIM brutit mot bestämmelserna när det gäller garantin för tidiga stödinsatser och extra anpassningar i undervisningen. Ärendet ska därför avslutas i denna del.

Garanterad undervisningstid

Omständigheter som ligger till grund för bedömningen

Skolinspektionen har tagit del av huvudmannens beslutade timplan för skolan som gäller från och med höstterminen 2025. Av timplanen framgår fördelningen av undervisningstiden för respektive ämne och årskurs. Huvudmannen har även inkommit med en så kallad minutplan som visar

fördelningen av undervisningstid i minuter per vecka i respektive ämne och årskurs.

Vidare framgår av timplanen att undervisningen i ämnet teknik ska integreras i matematik och de naturorienterade ämnena (NO). Lärare och rektor uppger i intervju att fördelningen av undervisningstiden i ämnet teknik i matematik och NO inte har varit tydlig. Efter Skolinspektionens besök på skolan har huvudmannen inkommit med uppdaterade elevscheman för årskurs 1-3 där ämnet teknik är inlagt i schemat och undervisningstiden överensstämmer med skolans beslutade tim- och minutplan.

Av skolans timplan framgår att antalet timmar för respektive ämne motsvarar det minsta antalet timmar som eleverna ska få enligt timplanen för grundskolan. Skolinspektionens beräkning av elevernas schema överensstämmer med den av huvudmannen beslutade timplanen, vilket uppfyller kraven för timplanen för grundskolan.

Rättslig reglering

Den totala undervisningstiden för varje elev i grundskolan ska vara minst 6 890 timmar (10 kap. 5 § skollagen).

Bestämmelser om fördelning av den garanterade undervisningstiden (timplan) finns i bilaga 1 (9 kap. 3 § skolförordningen [2011:185]).

Huvudmannen beslutar efter förslag från rektorn om fördelning mellan årskurserna av undervisningstiden (9 kap. 4 § skolförordningen).

Skolinspektionens bedömning

Av ovan redovisade omständigheter framkommer inte att UBIM brutit mot bestämmelserna när det gäller elevernas garanterade undervisningstid. Ärendet ska därför avslutas i denna del.

X Nicole Gazett

Beslutsfattare
Signerat av: Nicole Gazett

X Anna Thörne

Föredragande
Signerat av: Anna Thörne

I ärendets slutliga handläggning har även utredaren Caroline Reinkjöp medverkat.